

PRIJEDLOG

Klasa:
Urbroj:

Zagreb,

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o dopuni Kaznenog zakona (predlagateljica: dr. sc. Ines Strenja-Linić, zastupnica u Hrvatskom saboru) - mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 740-02/17-01/02, urbroja: 65-17-03, od 17. studenog 2017. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/13), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zakona o dopuni Kaznenog zakona (predlagateljica: dr.sc. Ines Strenja-Linić, zastupnica u Hrvatskom saboru), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o dopuni Kaznenog zakona koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela dr. sc. Ines Strenja-Linić, zastupnica u Hrvatskome saboru, aktom od 14. studenoga 2017. godine, iz sljedećih razloga:

Dopuna Kaznenog zakona (Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15 - ispravak i 101/17) kroz uvođenje novog, samostalnog kaznenog djela "Prisila prema zdravstvenom radniku" (članak 181.a Kaznenog zakona), s obzirom na svoj sadržaj, a time i zaštićeno pravno dobro koje se štiti predloženom inkriminacijom, ne bi bilo moguće pozicionirati u Glavi XIX Kaznenog zakona - Kaznena djela protiv zdravlja ljudi, s obzirom da je kao zaštitni objekt iste označeno zdravlje ljudi, a ne njihov tjelesni integritet, odnosno osobne slobode.

U pogledu mogućeg oštećenika/žrtve predloženog kaznenog djela ("zdravstvenog radnika"), Vlada Republike Hrvatske skreće pažnju na činjenicu kako Kazneni zakon ne sadrži definiciju pojma "zdravstveni radnik", slijedom čega bi se predloženo kazneno djelo (zbog nedostatka eventualne ograničavajuće definicije) odnosilo na sve razine zdravstvenih radnika sukladno posebnim propisima (doktor medicine, doktor dentalne medicine, medicinska sestra, medicinski tehničar itd., koji povjerenu im djelatnost obavljaju kako u okviru javne službe, tako i u okviru privatne prakse).

U pogledu stavka 2. predloženog članka, Vlada Republike Hrvatske ističe kako je isti nejasan. Naime, Vlada Republike Hrvatske je mišljenja da stavak 2. sankcionira posljedicu već navedenu u stavku 1., tj. sprječavanje ili onemogućavanje zdravstvenog radnika u obavljanju njegove djelatnosti, a što pretpostavlja pregled i zdravstvenu zaštitu pacijenta, slijedom čega ostaje nejasna intencija predlagatelja u odnosu na objekt zaštite - da li je to osoba kojoj se pruža zdravstvena zaštita (koja je već zaštićena kaznenim djelima protiv života i tijela) ili se želi zaštititi zdravstveni radnik od povrede tjelesnog integriteta.

Dodatno, Vlada Republike Hrvatske ističe kako je Planom zakonodavnih aktivnosti za 2018. godinu predviđena izmjena i dopuna Kaznenog zakona, u ostvarivanju kojeg cilja će biti formirana stručna radna skupina u veljači 2018. godine, koja će u okviru svog postupanja razmotriti predloženu inicijativu, vodeći računa o komparativnim rješenjima, ali i o koherentnosti nacionalnog kaznenog zakonodavstva, te eventualno, slijedom toga, stručno oblikovati zakonski tekst koji će pratiti ideju predložene inicijative.

Slijedom navedenog, Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati predmetni Prijedlog zakona.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Dražena Bošnjakovića, ministra pravosuđa, dr. sc. Kristiana Turkalja i Juru Martinovića, državne tajnike u Ministarstvu pravosuđa, te Vedranu Šimundžu Nikolić, pomoćnicu ministra pravosuđa.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

Zagreb, 17. studenoga 2017.

50 ... Vlada Republike Hrvatske	
Priloga broj: 21-II-2017	
Klasifikacija	Priloga broj
12203/17-12/80	50301
Uredno ime	Priloga broj
65-1701	2

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem, radi davanja mišljenja, **Prijedlog zakona o dopuni Kaznenog zakona**, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela dr. sc. Ines Strenja-Linić, zastupnica u Hrvatskom saboru, aktom od 14. studenoga 2017. godine.

Gordan Jandroković

P.Z. br. 231

HRVATSKI SABOR

Zastupnica

Ines Strenja-Linić

Zagreb, 14. studenoga 2017.

Hs**NP*740-02/17-01/02*6531-17-01**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 17-11-2017	
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.
740-02/17-01/02	65
Uredbeni broj	Prii Vrii
6531-17-01	1 -

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o dopuni Kaznenog zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14. – Odluka Ustavnog suda broj: SuP-O-1/2014 od 14. siječnja 2014.) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13. i 113/16.) podnosim Prijedlog zakona o dopuni Kaznenog zakona.

Navedeni Prijedlog zakona u Hrvatskom saboru obrazložiti ću osobno.

Zastupnica

dr. sc. Ines Strenja-Linić

ZASTUPNICA INES STRENJA-LINIĆ

**PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI
KAZNENOG ZAKONA**

Zagreb, studeni 2017.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90, 135/97, 113/00, 28/01, 76/10 i 5/14 - odluka Ustavnog suda broj: SuP-O-1/2014 od 14. siječnja 2014.)

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Kaznenim zakonom („Narodne novine“ broj 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17) propisuju se kaznena djela i kaznenopravne sankcije za ona ponašanja kojima se povređuju ili ugrožavaju osobne slobode i prava čovjeka te druga prava i društvene vrijednosti zajamčene i zaštićene Ustavom Republike Hrvatske i međunarodnim pravom te se njihova zaštita ne bi mogla ostvariti bez kaznenopravne prisile.

Ponukani najnovijim događajem nasilnog nasrtaja i napada na liječnika od strane pacijenta u KBC Osijek, dužni smo kao zastupnici u Hrvatskom saboru promptno reagirati u iznalaženju konačnog zakonodavno-pravnog okvira koji bi zaštitio liječnika i druge zdravstvene radnike u obavljanju zdravstvene djelatnosti kao Ustavom zagaraniranog dobra.

Stoga se predlaže ovom visokom domu poduzimanje hitnih aktivnosti i mjera u izmjeni zakonskih propisa kojim bi se adekvatno i žurno kaznilo počinitelje ovakvih nedopuštenih djela, preveniralo buduća slična djela i pravno zaštitilo sve zdravstvene radnika u obavljanju zdravstvene zaštite

Konkretno nužno je intervenirati u Kazneni zakon RH na način da se konačno na temeljit i jasan način riješi problem pružanja adekvatne i potrebne pravne zaštite liječniku i drugim zdravstvenim radnicima s ciljem nesmetane provedbe zdravstvene zaštite kao temeljnog, Ustavom RH zagaraniranog, pravnog dobra.

Stoga se predlaže donošenje zakona o dopuni Kaznenog zakona na način da se u Kazneni zakon uvede novo kazneno djelo Prisila prema zdravstvenom radniku

Osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom

Ustavna i zakonska osnova za donošenje predmetnih prijedloga sadržana je formalno u članku 2. stavku 4. Ustava Republike. Temelj predmetnih izmjena i dopuna ogleda se u potrebi provedbe odredbe članka 16. Ustava RH, kojom se štiti zdravlje kao temeljna društvena odrednica uz pravni poredak i javni moral.

Zaštita zdravlja kao posebno dobro zaštićeno Ustavom i zakonima navodi se izrijekom u članku 32., 34., 50., 59., 65., 70., i 135. Ustava RH.

Ustavom RH u članku 59. jamči se svakom, društvu i pojedincu pravo na zdravstvenu zaštitu u skladu sa zakonom.

Kaznenim zakonom utvrđena je posebna Glava XIX s kaznenim djelima protiv zdravlja ljudi. Istim utvrđenim kaznenim djelima i kaznama štiti se zdravlje ljudi kao temeljno dobro od potencijalnih počinitelja. Počinitelji u predmetnom smislu a koje zakon sada jedino poznaje jesu liječnici ili drugi zdravstveni radnici u nesavjesnom odnosno pogrešnom obavljanju svoje djelatnosti. S druge strane sadašnjim zakonskih pretpostavkama nije utvrđeno sankcioniranje drugih osoba koji na bilo koji način onemogućavaju pružanje zaštite zdravlja, tj. onemogućavaju liječnika, odnosno zdravstvenog radnika, u obavljanju njegove djelatnosti.

Ključno pitanje koje treba urediti zakonom je pitanje sustavne izgradnje apsolutnog i cjelovitog standarda zaštite zdravlja kao temeljnog pravnog dobra te omogućavanja nesmetanog obavljanja zdravstvene djelatnosti u cilju provedbe zdravstvene zaštite prema svakom pojedincu i društvu.

Nesporno je da zdravstveni radnik nesmetanim obavljanjem zdravstvene djelatnosti provodi mjere zdravstvene zaštite čime izravno štiti život i zdravlje pojedinca, odnosno pacijenta. Dakle cilj treba biti: zaštititi život i zdravlje ljudi (kako je već prije zakonodavac utvrdio kod nesavjesnog postupanja zdravstvenog radnika), od nesavjesnog, protupravnog postupanja trećih osoba, koje se ogleda ovdje u onemogućavanju ili sprječavanju obavljanja zdravstvene djelatnosti liječniku i zdravstvenom radniku, silom, prisilom, prijetnjom ili napadom ili kakvim drugim zlom.

Posljedice koje će donošenjem zakona proisteći

Ovim prijedlogom nove zakonske odredbe *prisile prema zdravstvenom radniku* postiže se dodatno da zakonodavac u zaštiti pravnog dobra "zdravlja" u Glavi XIX Kaznenog zakona predvidi i definira mogućnost i potrebu jasnog i izravnog utvrđenja kaznenog djela prisile prema zdravstvenom radniku, kojim se svakog trećeg, dakle bilo koju osobu ili pacijenta, kažnjava ako zdravstvenog radnika silom ili prijetnjom ili napadom, odnosno nekim zlom spriječi u obavljanju zdravstvene djelatnosti kao posebnog zaštićenog dobra.

Naime ako je zakonodavac predvidio već postojećim kaznenim djelima mogućnost kažnjavanja liječnika i drugog zdravstvenog radnika za djela nesavjesnog liječenja i dr. s ciljem zaštite zdravlja osoba i pacijenata, onda je potrebno na jednak način zaštititi tog istog pacijenta i njegovo zdravlje, te zdravlje svih drugih kao i pružanje zdravstvene zaštite pri tome, od svakog trećeg tko na bilo kojim način onemogućuje ili spriječi zdravstvenog radnika u obavljanju zdravstvene djelatnosti.

Zaključno smatramo da ovakav prijedlog odredbe u potpunosti zadovoljava i formu i sadržaj u zaštiti već postojećeg ustavom zagaraniranog pravnog dobra "života, zdravlja i zdravstvene zaštite". Navedeni prijedlog je u ovakvom obliku nužan jer se istim zaokružuje cjelina možebitnih ugroza istog pravnog dobra.

Nedvojbeno je da *de facto* svaka osoba, pa i u statusu pacijenta, može počinuti i da u praksi čine sve više obilježja kaznenih djela, potrebno je jasno predložiti ovakvu odredbu kojom bi na sveobuhvatan način jasno odredilo i upozorilo svakog da je dužan svojim postupcima i radnjama omogućiti liječniku i zdravstvenom radniku da nesmetano i profesionalno obavlja svoj rad, ili će u protivnom biti kažnjen.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI KAZNENOG ZAKONA

Članak 1.

U Kaznenom zakonu („Narodne novine“, broj 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17.) iza članka 181. dodaje se novi članak 181.a koji glasi:

„Prisila prema zdravstvenom radniku

Članak 181.a

(1) Tko doktora medicine, doktora dentalne medicine ili drugog zdravstvenog radnika silom, prijetnjom, kakvim zlom ili napadom spriječi ili onemogući u obavljanju njegove djelatnosti, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ako je kaznenim djelom navedenim u stavku 1. ovog članka dulje vrijeme ugroženo ili onemogućeno pružanje zdravstvene zaštite trećoj osobi, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.“.

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Članak 1.

Ovim prijedlogom nove zakonske odredbe prisile prema zdravstvenom radniku postiže se dodatno da zakonodavac u zaštiti pravnog dobra "zdravlja" u Glavi XIX Kaznenog zakona predvidi i definira mogućnost i potrebu jasnog i izravnog utvrđenja kaznenog djela prisile prema zdravstvenom radniku, kojim se svakog trećeg, dakle bilo koju osobu ili pacijenta, kažnjava ako zdravstvenog radnika silom ili prijetnjom ili napadom, odnosno nekim zlom spriječi u obavljanju zdravstvene djelatnosti kao posebnog zaštićenog dobra.

Naime ako je zakonodavac predvidio već postojećim kaznenim djelima mogućnost kažnjavanja liječnika i drugog zdravstvenog radnika za djela nesavjesnog liječenja i dr. s ciljem zaštite zdravlja osoba i pacijenata, onda je potrebno na jednak način zaštititi tog istog pacijenta i njegovo zdravlje, te zdravlje svih drugih kao i pružanje zdravstvene zaštite pri tome, od svakog trećeg tko na bilo kojim način onemogućiti ili spriječi zdravstvenog radnika u obavljanju zdravstvene djelatnosti.

Ovakav prijedlog odredbe u potpunosti zadovoljava i formu i sadržaj u zaštiti već postojećeg ustavom zagaraniranog pravog dobra "života, zdravlja i zdravstvene zaštite". Navedeni prijedlog je u ovakvom obliku nužan jer se istim zaokružuje cjelina možebitnih ugroza istog pravnog dobra.

Predviđena kazna primjerena je biću dijela i ista se povećava ako se radi o djelu koje se čini kroz dulje vrijeme, odnosno ako je kaznenim djelom navedenim u stavku 1. ovog članka dulje vrijeme ugroženo ili onemogućeno pružanje zdravstvene zaštite trećoj osobi.

Članak 2.

Ovim člankom propisano je stupanje Zakona na snagu.

TEKST ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJA SE DOPUNJUJE
(„Narodne novine“ broj 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17)

Nesavjesno liječenje

Članak 181.

(1) Doktor medicine, doktor dentalne medicine ili drugi zdravstveni radnik koji obavljajući zdravstvenu djelatnost primijeni očito nepodobno sredstvo ili način liječenja ili na drugi način očito ne postupi po pravilima zdravstvene struke ili očito nesavjesno postupi pa time prouzroči pogoršanje bolesti ili narušenje zdravlja druge osobe,

kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Ako je kaznenim djelom navedenim u stavku 1. ovoga članka prouzročena teška tjelesna ozljeda drugoj osobi ili je postojeća bolest znatno pogoršana,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora do tri godine.

(3) Ako je kaznenim djelom navedenim u stavku 1. ovoga članka prouzročena osobito teška tjelesna ozljeda drugoj osobi ili je kod druge osobe došlo do prekida trudnoće,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(4) Ako je kaznenim djelom navedenim u stavku 1. ovoga članka prouzročena smrt jedne ili više osoba,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od tri do dvanaest godina.

(5) Ako je kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počinjeno iz nehaja,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora do šest mjeseci.

(6) Ako je kazneno djelo iz stavka 2. ovoga članka počinjeno iz nehaja,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora do jedne godine.

(7) Ako je kazneno djelo iz stavka 3. ovoga članka počinjeno iz nehaja,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora do tri godine.

(8) Ako je kazneno djelo iz stavka 4. ovoga članka počinjeno iz nehaja,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.